

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Institutio Vitæ Ad Exemplar Passionis Domini Et Salvatoris Nostri

Sgambata, Scipio

Dillingæ, 1686

Cap. VII. Vitæ bene institutæ Dæmonum & hominum insectationes omnes
profuturas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53753](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53753)

ordinari voluit: si enim quis est divinā voluntatem intelligendi, ac vitæ statum rectè & consultò eligendi modus, is est: ita à Deo, quod genus vitæ ipse à te requirat, intelliges.

CAPUT VII.

Vitæ bene institutæ Daemonum & hominum insectationes omnes profuturas.

Math.
26, v. 3.

Tunc congregati sunt Principes Sacerdotum & Seniores populi in atrium Principis Sacerdotum, qui dicebatur Caiphas, & consilium fecerunt, ut Jesum dolò tenerent, & occiderent &c. usque ad illud: & exinde querebat opportunitatem, ut traderet eum. Duo his Evangelistæ verbis docemur. Primum est, ab ipsis vitæ bene institutæ exordiis insectationes nobis non defuturas, easque diversas & graves. Alterum, eas insectationes non modò nihil damni illaturas, sed consilijs nostris plurimùm profuturas. Hæc à nobis intelligi vel maximè interest, tum ne miremur, nève tanquam insolita, & inexpectata.

inexpectata patiamur, animis decidamus;
tum ut, ea nobis commoda & utilia fore
certò scientes, etiam libenter excipere &
optare discamus. Nullum enim genus
hostium ferme est, quod initijs vitæ bene
institutæ adversari soleat, quod hîc non
exprimatur. Ita fert mundi hujus misera
conditio, ut, statim atque aliquis vitam in
melius commutare incipit, exurgant in
illum, quotquot alterius sententiæ sunt,
domestici, amici, conterranei, exteri, ad-
versarij, principes, &, qui in omnibus
agunt & loquuntur, auctores totius fabu-
læ Dæmones. Ecce hîc primùm Hiero-
solyms concilium initur, ad quod utrius-
que ordinis Ecclesiastici & Sæcularis pri-
mores conveniunt, quorum plerisque
prodigia, ac virtutes Domini ignotæ non
erant: aderant Scribæ ejus ætatis litterati,
ac Jurisconsulti, & hi quidem atrociam
consilia inibant doli & necis: altera ex
parte, *Cùm esset Jesus in domo Simonis*
Leprosi, & Magdalena alabastrum un-
guenti pretiosi effudisset super caput ipsius
recumbentis, indignati sunt Apostolo-
rum quidam, & murmur exortum est:

Uls

Ut quid perditio hæc : postremò ex ipsis unus Iudas abiit ad Principes Sacerdotum, & pactus pecuniam promisit parricidium. Quorsum hæc simul omnia Matthæus enumerat? Quorsum inchoatam narrationem præparationis ad festum Paschale celebrandum abrumpens, hæc interjicit, & sic ad inceptum redit? Nempe ut intelligamus, hæc omnia nobis, simul atque consilium vitæ bene instituendæ susceperimus, eventura. Tunc, inquit, ac si indicare voluisset, illo ipso momento, quo tu incipies, de vita ex Christi Domini imitatione formanda cogitare, cœpturos adversarios de tua perniciæ serium inire consilium, & alios dolò, alios calumniis, alios irrisionibus, quosdam apertò odio, alios amore simulato, nonnullos detecta improbitate, complures religionis obtentu, bellum tibi indicturos. Erunt, qui te ambitionis accersent, quòd sanctitate simulanda aliquid vel gloriolæ, vel dignitatis affectes. Erunt, qui occulta consilia sub hac vitæ quietioris specie mentientur agitari. Erunt, qui ad sacra tribunalia deferendum censebunt, velut arcana

alicujus

alicujus erroris improbum molitorem.
Erunt, qui expectata opportunitate, ut
Iudas, tuæ pietati insidias struent, & te, alia
omnia cogitantem & curis sanctioribus
intentum, ex improvise in magnum ali-
quod discrimen adducent. Erunt, qui tua
verba captabunt, quæ adornata menda-
cijs in occasionem invidiæ, aut in crimi-
nis suspicionem trahent. Erunt, qui Rei-
publicæ non expedire jactabunt, homines
tui similes pati in hoc vitæ genus abstrahi,
publicis opportunitatibus se subducere,
familiarum nobilium prosapias extinguere,
senatum & ordinem equestrem immi-
nui, militiam deferri, Principum obsequi-
um derelinqui. Quidam mitiores id
tantum cum Apostolis dicent; Ut quid
perditio hæc? tale ingenium, tanta indo-
les, tanta nobilitas, quorsum intra unius
canobij septa claudatur? Nonne hîc com-
modius inter tuos versans Reipublicæ pro-
desse potuisses? Quot pauperum inopiam,
quot pupillorum orbitatem, quot mise-
rorum innocentiam tueri tibi facile fuisset,
in curia in, foro, in aulâ agenti? Nunc ab-
jecto animo, depositâ, quæ te deceret,
alacri

64 DE PASSIONE DOMINI.

2. Tim. 3
v. 12.

alacri gloriæ cupiditate, quò fiesignavior,
atque ineptior, eò te putabis esse melio-
rem. Hæ atque his affines adversariorum
insectationes erunt, à quibus nemo te
præstabit immunem, nam *omnes, qui vo-
lunt piè vivere in Christo Jesu, persecu-
tionem patientur.* Sed, ne his deterreat,
primum omnium illud in mentem veni-
at, diabolum esse totius hujus insectatio-
nis auctorem; Ille enim est, qui ingressus
in Judam prodicionem instruxit; ille, qui
Principum populi, ac Sacerdotum profa-
num concilium vocavit. Diaboli autem
aut vires, aut fraudes cur timeas, cum
scias, eum à Christo, quem sequeris, esse
superatum? Christum sequere, qui *tra-
duxit principatus & potestates, palam
triumphans illos in semetipso.* Quid me-
tuas captivum & vinctum, quem ne
solutum quidem & integrum timere sub
Christo duce militans debuisses? Victus est
fortis armatus, & omnia vasa ejus ablata
sunt, in quibus confidebat. Illud potius
cani edentulo & catenato, quos mordere
non potest, allatranti. Quòd si diabolum
non times, sequitur, ut ne mundum qui-
dem

Luc. 11.
v. 22.

dem, qui diaboli servus est, metuas. Sed & hic victus à Christo est: *Confidite*, inquit, *filioli, ego vici mundum*. Magnam sanè & gravem sancto Custodi nostro irrogamus injuriam, si eo comite instructi diabolum timemus, tanquam plus ad nocendum aut calliditatis, aut virium latro ille, jam in Domini cruce confixus, habiturus esset, quàm sapientiæ ad providendum, potentiæ ad opem ferendam hic cælestis militiæ strenuus heros, Deique in te regendo ac tuendo designatus administer. Ne dubita: *Immittet*, hoc est, ut hoc loco Græca vox habet, *castrametabitur Angelus Domini in circuitu timentium Deum*. In uno Angelo exercitum habes, quem omnibus portis inferorum fidenter opponas. Uni Angelo tot centena millia hominum, quot sub Mose per Arabiæ deserta iter agebant, fuere commissa. Uni Angelo amplissimi cælorum orbes, & vasta creduntur elementa. Quid dubitas? uni Angelo credita anima una: non est ita dæmon peculiaris singulis attributus, sicut Angelus est cuique decretus. Hic, quem tu præsidem ac ducem

Ioan. 16.
v. 33.

Psal. 33.
v. 8.

E

cem

cem vitæ tuæ habes, te unum in tota rerum Universitate curat: & metuis, ne, qui te in fidem suam accepit à Deo, vel prodat, vel negligat, vel relinquat? Quamquam tibi major in Domino Angelorum quàm in Angelis est habenda fiducia: posteaquam enim serio consilio, & matura deliberatione decreveris, hanc Dei voluntatem esse, & hoc ipsum à te requirere (in quo, si ex animo & sincerè agas, nunquam te bonitas ejus & providentia falli, aut errare patietur) elato ac fidenti animo esse te oportet, tanquam qui non tuâ, sed ipsius voluntate ducaris, ac proinde non tuam, sed ipsius rem agas. Quis est, qui ad negotia quamquam ardua peragenda missus à Rege, dum in ejus ditione versatur, ullius è subditis potentiam reformidet? quantò minùs verò è captivis, & capite damnatis aliquem timebit? Deum sequeris, bonò animò esto; omne consilium ejus stabit, & omnis voluntas ejus fiet. Jussus à Benedicto Maurus, per aquas siccis vestigijs ambulavit; tu jussus à Deo, times, ne inter hæc adversa mergaris? Fortè mergèris, si times. Nam hoc Petrus exper-

expertus est, qui, quamdiu intrepidus ad
 Dominum vocantem perrexit, solidum
 in aquis solum expertus est: cum primum
 fluctuavit animo, non maris vitio, sed
 animi sui cepit inconstantia naufragari.
 Duo igitur tibi firma sint in omni adver-
 sitate praesidia. Primum, ut cogites, mini-
 me tuam hanc rem, sed Dei esse, Dei te
 iussa fecisse, cuius nec potentiae quisquam
 obsistere, nec sapientiae possit illudere.
 Domum te non super arenam humana-
 rum cogitationum, quam aut perturba-
 tionum fluctus illidit, aut opinionum fla-
 bra diripiunt, sed super firmam petram
 aedificasse caelestis imperij; posse in eam
 flumina humanae insectationis irruere,
 posse fulmina potentioris alicujus indig-
 nationis incidere, posse ventos aerearum
 potestatum omnem vim suam effundere,
 illam interea immobilem ac firmam con-
 stitutam: *fundata enim est super pe-*
tram. Id quoque timendum non esse, ne
 Deum consilij sui paeniteat, aut, quod ho-
 mines solent, victus adversariorum im-
 portunitate, cedendum ac remittendum
 putet. Immutabilis est, ne animo nutet.

Matth.
7. v. 25.

Psa. 90. Invictus est ne viribus collabascas. *Altissim.*
v. 9. *simum posuisti refugium tuum:* cum eo
 tua consilia conjunxisti, cujus neque fides
 fallere, neque res labare, neque potestas
 possit ulla adversitate deficere. Alterum, quod
 te confirmabit, ac muniet adversus omnem
 insectationum impetum, illud erit, omnia
 demum tibi ex voluntate casura: tum
 quia tua voluntas ejus est, cujus voluntati
 nemo potest resistere, tum quia hæc ipsa
 adversa pati, præter id, quod tu cupis, non
 est. Christum sequenti, & crucem fe-
 renti, quicquid adversi accidat, etsi eo re-
 pugnantem fiat, non fiet invito. In id enim
 auctoratus es, postquam huic Crucigero-
 rum militiæ nomen dedisti. In id obstri-
 ctus es propositi fide, addictus obsequii
 professione, ut nihil eorum, quæ Domi-
 nus pertulit, ferre detrectes, & quod plura
 patiaris, eò te Salvatori ac Duci tuo si-
 miliolem, & proinde feliciorlem ac bea-
 tiorlem putes. Denique cunctis in re-
 bus, ut viri prudentes solent, exitum in-
 tuere. Quid tandem adversarius ea inse-

Iacob. 5. Statione proficiet? *Sufferentiam Job audi-*
v. 11. *stis, & finem Domini vidistis? Congrega-*

*ti sunt Principes Sacerdotum, & Seniores
 populi, & consilium fecerunt. Quid tan-
 dem eò consiliò decretum est, nisi quod
 ipse Dominus ab omni æternitate decreve-
 rat? Convenerunt, inquit in actis B. Pe- Act. 4.
 trus, Herodes & Pontius Pilatus, cum v. 27.
 Gentibus & populis Israel, facere, quæ
 manus tua & consilium tuum decreve-
 runt fieri. Videtis, ut nihil aliud adver-
 sariorum conspirationes faciant, quàm
 ut, quæ à Deo decreta sunt, exequantur?
 Abijt diabolus ad Judam, Judas ad Prin-
 cipes Sacerdotum, & pactus est: Quid Matth.
 vultis mihi dare, & ego eum vobis tra- 26.v.15
 dam? Scilicet hoc Pater antè decreverat, Ioan. 3.
 qui Sic dilexit mundum, ut Filium suum v. 16:
 unigenitum daret: & proprio Filio suo Rom. 8.
 non pepercit, sed pro nobis omnibus tra- v. 32.
 didit illum. Tàmque hoc verum est, ut id
 quoque sit certissimum, neque Satanam,
 neque Judæos unquam Christo necem il-
 laturus fuisse, si scirent, Ipsum hoc velle,
 hoc Deum ad summam ipsius gloriam de-
 stinasse. Congregati sunt Principes Sacer- Psa. 67.
 dotum & Seniores populi. Verè Congre- v. 31.
 gatio taurorum in vaccis populorum. Sed Psal. 21.
 v. 13.*

quid hi *tauri pingues* in Christum irruentes effecerunt, nisi, quòd eum suis cornibus extulerunt, ut *elevatus à terra, omnia traheret ad se ipsum?* ac demum ipsi ut victimæ Domini suæ invidiæ incendiò conflagrarent. *Congregati sunt in atrium*, inquit, cur non in aulam, in conclave interius ascenderunt? an quia profanum concilium erat in atrio inter mediastinos turbamque famularem plebis arbitrio regendum? an potius, ut intelligeremus, impiorum consilia agi sub dio & aperto cælo, nec proinde Deum latere? Quid autem consulebant? *Ut Jesum dolò tenerent.* Quàm bona res est Jesus, quem & ipsi tenere volunt: quis enim Sapientiam, quis Virtutem habere non cupiat? Sed ipsi hunc dolò cupiunt habere, cui tu vis benevolentiam & caritate conjungi. Ipsi, ut necent, ut extinguant, ut perdant, quærunt: tu, ut serves, & serveris. Sed illorum manibus mori debebat, ut tibi viveret; ab illis dolò teneri, ut in tuos veniret amplexus: ergo ea semper adversarij nostri faciunt, quæ nobis profunt, nihilque ab ipsis nocendi studiò suscipitur, quod

quod non in nostram vertat utilitatem providentia Conditoris. Ecce altera Magdalenæ infectatio, tantò molestior, quantò inter viros Sanctiores orta, quid fecit? Ut jussu Domini ejus beneficentia prædicetur, ubicumque in universo mundo evangelium nunciatur. Optanda igitur hæc sunt odia, non timenda.

CAPUT VIII.

Institutum bonæ vitæ magnò animò esse capeffendum.

Prima autem die azymorum accesserunt discipuli ad Jesum dicentes: Ubi vis paremus tibi comedere Pascha? At Jesus dixit: Ite in civitatem ad quendam, & dicite ei: Magister dicit: tempus meum propè est, apud te facio Paschacum discipulis meis. Posteaquam & Vitæ suscipiendæ ratio constitit, & repulsus est metus, qui à daemonum & hominum oppugnationibus nascebatur, superest, ut rem ipsam magnò animò aggrediamur. In quo ad totius vitæ profectum Sancti viri tantum momenti ponunt, ut prodigiosa

Matth:
26.v.17.